

Q&A ESF+-Project

Het ESF-project is een nieuwe stap in ons belangrijke werk bij de voedselbanken. In deze Q&A vind je antwoord op de meest gestelde vragen. Omdat we dit project samen vormgeven, horen we graag wat jij nog mist of wat volgens jou duidelijker kan. Je ervaring en inzicht zijn waardevol – deel ze met ons! esf@voedselbankennederland.nl

1. **Wat is het ESF+-project?**

Samen met Stichting Voedselvangnet gaan we aan de slag met een mooi initiatief, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF). Voor dit project is 17.5 miljoen euro beschikbaar tot en met 2027. Het ministerie van SZW ondersteunt ons hierbij als nationale coördinator.

2. **Uit welke onderdelen bestaat de hulp vanuit het ESF+?**

Zoals het is beschreven in de zogenoemde toekenningsbrief van het ministerie:

1. **Voedselhulp** bestaat uit het gratis beschikbaar stellen van voedsel aan meest behoeftige personen, met aandacht voor de behoeften van kinderen.
2. **Materiële basishulp** bestaat uit het gratis ter beschikking stellen van goederen om te voldoen aan basisbehoeften voor een waardig leven, zoals kleding, hygiëne en schoolbenodigdheden.
3. **Begeleidende maatregelen** bestaan uit activiteiten ter aanvulling van de verdeling van voedselhulp of materiële basishulp die tot doel hebben sociale uitsluiting tegen te gaan en bij te dragen tot de uitbanning van armoede.”

3. **Wat kunnen we bereiken met het ESF+-project?**

Met dit project kunnen we onze voedselpakketten nog waardevoller maken voor de mensen die we helpen. We kunnen nu producten aanschaffen waar veel behoefte aan is, maar die niet altijd voorhanden zijn via de gebruikelijke kanalen. Denk aan praktische basisproducten zoals rijst, houdbare melk en zonnebloemolie, maar ook aan verzorgingsproducten zoals tandpasta.

4. **Waarom is deze ESF+-subsidie waardevol voor ons werk?**

We zien dat er steeds minder voedsel beschikbaar komt via de reguliere voedselstromen – een trend die zich in meerdere landen voordoet. Dit is eigenlijk goed nieuws: het betekent dat bedrijven steeds beter omgaan met voedselverspilling! Tegelijkertijd zoeken we als voedselbanken naar nieuwe manieren om mensen te blijven helpen. De ESF-subsidie biedt ons die mogelijkheid, net zoals in andere Europese landen voedselbanken gebruik maken van subsidies.

5. **Wie werken er samen aan dit project?**

Dit project is een samenwerking tussen Voedselbanken Nederland (VBN), Stichting Voedselvangnet, de RDC's, lokale voedselbanken, het Europees Sociaal Fonds (ESF) en het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW).

6. **Hoe gaan we dit samen aanpakken?**

We hebben in de zomer van 2024 een pilot gedaan met een klein aantal distributiecentra en voedselbanken en zijn daarna verder gegaan met alle distributiecentra en circa 20 voedselbanken om samen de beste werkwijze te ontwikkelen. Op basis van deze ervaring hebben we het project geleidelijk uitgebreid en vanaf mei 2025 kunnen alle voedselbanken aansluiten als ze dat willen.

Door klein te beginnen en samen op te bouwen, zorgen we ervoor dat het project soepel verloopt en iedereen goed mee kan doen. Een zorgvuldige registratie is hierbij belangrijk: zo laten we zien dat de ESF+-producten daadwerkelijk terechtkomen bij de mensen voor wie ze bedoeld zijn. We houden het systeem simpel en sluiten zoveel mogelijk aan bij hoe we nu al werken.

7. **Welke middelen zijn er beschikbaar?**

Voor dit project is 17,5 miljoen euro beschikbaar tot eind 2027. Dit geld gebruiken we voor het inkopen van voedselproducten én om elkaar te ondersteunen bij de distributie en registratie.

8. **Hoe verdelen we de goederen eerlijk over de voedselbanken?**

We kijken naar het aantal monden. Dit aantal wordt regelmatig geactualiseerd, zodat iedereen krijgt wat nodig is.

9. **Hoe werken we samen?**

We vormen een keten waarin iedereen een belangrijke rol heeft. Stichting Voedselvangnet beheert de financiën en verzorgt de inkoop. Als voedselbanken geven we aan welke producten nodig zijn en zorgen we dat ze bij de juiste mensen terechtkomen. Via de RDC's regelen we de distributie, waarbij een handig dashboard ons helpt om het overzicht te bewaren. Het ministerie van SZW denkt met ons mee over de besteding en houdt toezicht.

10. **Hoe houden we de administratie bij?**

We maken de registratie zo eenvoudig mogelijk, passend bij hoe we gewend zijn te werken. Zo werkt het: Stichting Voedselvangnet bestelt, de RDC's ontvangen en verdelen, en als voedselbank zorg je voor de uitgifte. Met simpele formulieren houden we bij wat er binnenkomt en uitgaat. Geen overbodige administratie, wel de essentiële gegevens die nodig zijn om te laten zien dat de ESF+-producten goed terechtkomen.

Deze registratie is belangrijk omdat we daarmee aan het ministerie kunnen laten zien dat we de ESF-subsidie goed besteden. Door dit samen goed bij te houden, zorgen we ervoor dat we ook in de toekomst mensen kunnen blijven helpen met deze extra producten.

11. Pro's en con's van gebruik maken van de ESF+ voor een voedselbank

Voordelen

Je kunt gratis producten verkrijgen. Dit zijn producten die wij over het algemeen niet krijgen en dit vormt een waardevolle aanvulling op het huidige pakket. Je kunt in overleg met de ROP en het nationale voedselverwervingsteam mede het assortiment bepalen en ook welke producten in welke hoeveelheden worden aangeschaft. Bij voorkeur richten we ons op producten die wij niet uit andere stromen ontvangen. Het gaat om voedingsproducten die lang houdbaar zijn, maar ook om hygiënische producten. Tot nu toe bijvoorbeeld houdbare melk, zonnebloemolie, pasta, kidneybonen en tandpasta, maar mogelijk ook luiers, maandverband en specifieke producten voor kinderen. Als je als voedselbank het besluit neemt om niet langer deel te nemen, dan kun je op elk moment stoppen. Bestaande leveringsafspraken worden natuurlijk nog wel nagekomen.

Elke voedselbank kan het financieel paspoort inzetten om onze filosofie 'Geen pakket zonder traject te versterken. De app is voor klanten bedoeld en legt een koppeling naar het voorzieningenregister. Voor nadere informatie is ook hier ondersteuning beschikbaar vanuit de stichting Financieel Paspoort.

Nadelen

Met het ministerie van Sociale Zaken is afgesproken dat wij zorgdragen voor zorgvuldigheid in de goederenstroom en in de uitgifte:

- Onze klanten voldoen aan de doelgroep-eisen, dus wij verstrekken (vanzelfsprekend) uitsluitend producten aan onze klanten, inclusief de aangemelde klanten in de eerste weken tijdens de intake.
- Wij moeten een registratie bijhouden en bewaren. Alle ontvangsten en uitgaven bij RDC's en voedselbanken worden in een daarvoor speciaal ESF-systeem vastgelegd. Voor het opleiden van vrijwilligers in deze werkwijze is een ondersteuningsteam ingericht.

Producten worden in het algemeen na enkele weken geleverd. Voor nieuwe producten in het assortiment duurt dit langer, omdat de inkoop dan eerst aan leveranciers moet worden aanbesteed. Dit duurt in het algemeen 4 weken.

12. Waar kun je terecht met vragen?

We staan voor je klaar! Stuur een berichtje naar esf@voedselbankennederland.nl. Op [link naar pagina Contact] vind je ook wie er in het projectteam zitten.

13. Mis je nog informatie?

Laat het ons weten via esf@voedselbankennederland.nl. Samen zorgen we ervoor dat iedereen goed geïnformeerd aan de slag kan!